STUDIO VANDERSTEEN

4

BESSY

NATUURKOMMANDO

DIGIT

STANDAARD UITGEVERIJ

STUDIO VANDERSTEEN

DIGIT

Tekeningen: Jeff Broeckx
Scenario: Marck Meul
Ininkting: Patrick Van Lierde
Kleur: Hannelore Vantieghem

Standaard Uitgeverij
Antwerpen-Amsterdam

KIJK, DIT IS DE VRACHT-TERMINAL VAN EEN LUCHTHAVEN IN EUROPA. HET DOET ER NIET ECHT TOE IN WELK LAND, WANT WAT IK JULLIE WIL LATEN ZIEN, GEBEURT OM HET EVEN WAAR.
SABENA
ELKE DAG LANDEN ER DUIZENDEN VLIEGTUIGEN, WAARVAN EEN GROOT DEEL AFKOMSTIG IS UIT AFRIKA.
BEHALVE PASSAGIERS BRENGEN ZE OOK VRACHT MEE. SOMS VAN EEN ZEER EIGENAARDIG SOORT. LET OP, NU KOMT HET.
2

DEZE MAN WERD AL EEN HELE TIJD IN HET OOG GEHOUDEN OMDAT HIJ ERVAN VERDACHT WERD DE SPIL TE ZIJN IN DE WILDLIFE-HANDEL VAN ZIJN LAND .
BFC 5941

HET HEEFT VEEL GEDULD GEKOST, MAAR DITMAAL WAS HET RAAK !
AEROPORT SB 204

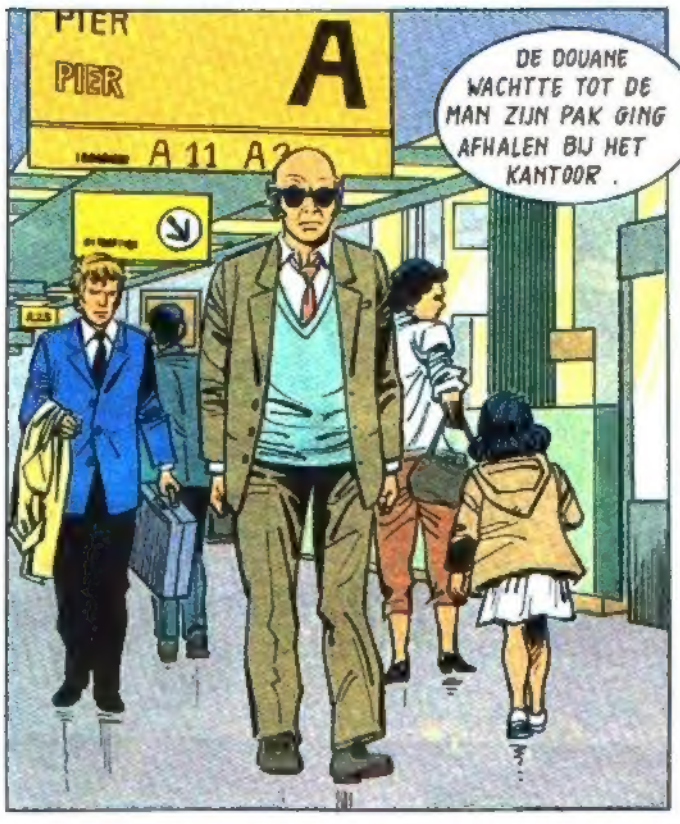
PIER
PIER
A
A 11
DE DOUANE WACHTTE TOT DE MAN ZIJN PAK GING AFHALEN BIJ HET KANTOOR .

HET GEBEURT TENSLOTTE MAAR AL TE DIKWIJLS DAT 'AANGEBRANDE' ZENDINGEN NOOIT WORDEN AFGEHAALD ALS ER TE VEEL UNIFORMEN IN DE BUURT ZIJN .

DIT !!

DE HANDEN VAN EEN BERGGORILLA .
EN DE SCHEDEL . AFKOMSTIG VAN EEN ZILVERRUG. DE ZOVEELSTE DIE AFGEMAAKT IS VOOR EEN PAAR HONDERD DOLLAR.

HET IS VRESELIJK TE MOETEN VASTSTELLEN DAT ZULKE PRAKTIJKEN NOG STEEDS MOGELIJK ZIJN.

GELUKKIG BEHOORT DIT SOORT WREEDHEDEN BIJNA TOT HET VERLEDEN. DE BERGGORILLA'S WORDEN NU VEEL MEER BEDREIGD DOOR DE KLEMMEN VAN STROPERS EN DOOR DE ONTBOSSING WAARDOOR HUN LEEFGEBIED STEEDS VERDER WORDT TERUGGEDRONGEN.

IK BEN BLIJ DAT HET WWF JULLIE HIERHEEN GESTUURD HEEFT. DE WERELDOPINIE KAN NIET GENOEG GESENSIBILISEERD WORDEN...

HET KARISOKE STUDIECENTRUM IN HET PARC DES VOLCANS IN RWANDA. HIER BESTUDEERT DE AMERIKAANSE BIOLOGE DIAN FOSSEY AL ACHTTIEN JAAR LANG DE BERGGORILLA'S. VAN DEZE TROTSE DIEREN ZIJN ER NU NOG SLECHTS EEN TWEEHONDERDVIJFTIG OVER, WAARVAN DE HELFT OP DE FLANKEN VAN DEZE UITGEDOOFDE VULKANEN.

HAAR GROTE VREES IS DAT DEZE VRIENDELIJKE, SCHUCHTERE DIEREN NOG IN DE EEUW DAT ZE ONTDEKT WERDEN, UITGEMOORD ZULLEN WORDEN. EEN ANGST DIE NIET ONTERECHT IS.

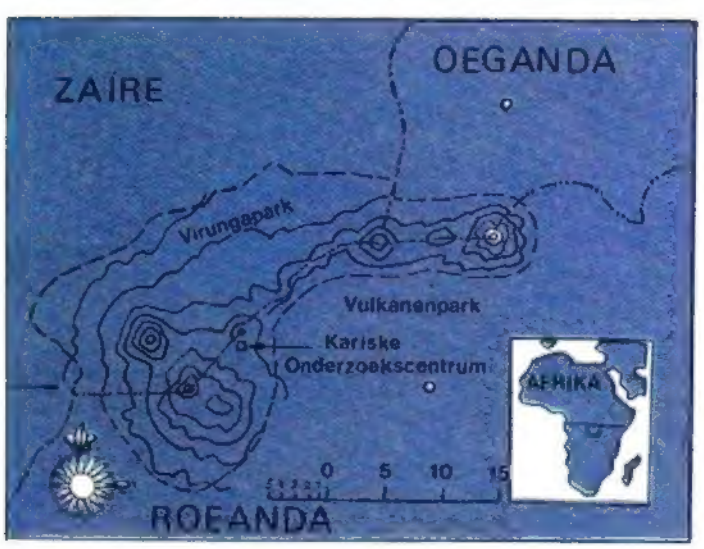

IK HAD HET DAARNET OVER STRIKKEN... DIE WORDEN IN FEITE NIET VOOR DE GORILLA'S GEZET, MAAR VOOR TWEE ANTILOPESOORTEN: DE BOSBOK EN DE DUIKER. JAMMER GENOEG RAKEN GORILLA'S DIKWIJLS IN DIE MOORDTUIGEN VERSTRIKT.

IK KAN AMPER WACHTEN OM AAN DE SLAG TE GAAN !!

LEVE HET JEUGDIGE ENTHOUSIASME, MAAR LAAT EERST EENS ZIEN OF JULLIE JE LES GOED GELEERD HEBBEN.
GOED... MAAR DE EERSTE DIE LACHT, KRIJGT ERVAN LANGS.

EN DAT GELDT IN HET BIJZONDER VOOR JOU !

ZIE JE, BESSY... OM DE KONINGEN VAN HET WOUD TE KUNNEN BENADEREN, MOET JE HUN MANIEREN AANLEREN. MAAR WEET JE WAT JE BAASJE VERGEET?

TE BOEREN !

O NEE ! DAT OOK NOG !

MINUTENLANG OEFENEN ANDY EN ANEKA ZICH IN HET MAKEN VAN DE GERUSTSTELLENDE BOERGELUIDJES VAN DE GORILLA'S DIE LIJKEN OP EEN DIEP, LANGGEREKT GEROMMEL.

NAOEM NAOEM NAOEM

IK KAN NIET MEER.
AF, BESSY ! AF !!

O NEE...

HELLO! WAT VOERT JOU HIERHEEN?
WE HEBBEN EEN GORRILLA-JONG GEVONDEN IN EEN ANTILOPE-STRIK.

ALWEER ?
HET IS NIET VER HIER VANDAAN. JEAN-PIERRE PROBEERT HEM TE BE-VRIJDEN. DAARNA BRENGEN WE HEM HIERHEEN OM VERZORGD TE WORDEN.

GOED. IK MAAK ALLES KLAAR.
WIJ GAAN MEE MET DE WACHTER! JIJ BLIJFT HIER, BESSY!!

KIJK GINDER, ANDY! VRESELIJK!!

EEN JONGE WIJFJESGORILLA IS IN EEN ANTILOPESTRIK GE-LOPEN EN PROBEERT ZICHZELF TE BEVRIJDEN. MAAR HET ENIGE RESULTAAT VAN HAAR WANHOPIG TREKKEN IS DAT DE IJZEREN STROP STEEDS DIEPER IN HAAR VLEES SNIJDT...

DE BELG JEAN-PIERRE VON DER BECK IS VERANTWOORDELIJK VOOR HET MOUNTAIN GORILLA PROJECT. HIJ WORDT FINANCIEEL GESTEUND DOOR DE AFRICAN WILDLIFE FOUNDATION EN HET WORLD WILDLIFE FUND. HIJ HEEFT DE BESCHIKKING OVER ENKELE SLECHT UITGERUSTE PARKWACHTERS ...

ERNSTIG ?

ZIJ ZIT AL MINSTENS EEN WEEK VAST. DE ANDERE GORILLA'S KONDEN HAAR OOK NIET BEVRIJDEN EN MOESTEN VERDERTREKKEN OM ETEN TE ZOEKEN. ERGENS NOG EEN GELUK, ANDERS HADDEN WE ER NOOIT DICHTERBIJ KUNNEN KOMEN.

DE ENIGE MOGELIJKHEID NU IS OM HAAR TE VERDOVEN.

PSIOWWW!

HET EERSTE SCHOT IS AL RAAK !!

WRA GH!

DE EERSTE WOEDEKREET STERFT WEG IN EEN JAMMERLUKE KREUN.
GNEEEEE...

SNEL NU!!

ER IS EEN DRAADTANG NODIG OM DE STROP DOOR TE KNIPPEN ...

VOORZICHTIG WORDT DE GORILLA OP EEN VOORAF GEMAAKTE BERRIE GELEGD.

HOE KAN IEMAND ZO WREED ZIJN?
HET ENIGE DOMME DIER IS DE MENS. IN AL ONZE ZOGENAAMDE WIJSHEID MAKEN WE ALLES WAT LEEFT OP GRUWELIJKE WIJZE KAPOT .

IN EEN STILLE STOET WORDT HET LICHAAM VAN EEN BERGGORILLA NAAR HET STUDIECENTRUM GEDRAGEN.

LEG HAAR HIER IN DE SCHADUW NEER !!

DAT IS BRAVADO VAN GROEP 5! IS... IS ZIJ DOOD ?

NEE, MAAR WE HEBBEN HAAR WEL MOETEN VERDOVEN OM HAAR UIT DE STROP TE KRIJGEN.

WAAR IS HET GEBEURD ?

BIJ HET BAMBOEBOS BENEDEN.

IS ZE NOG TE REDDEN, DENK JE ?

ALS WE GANGREEN KUNNEN VOORKOMEN WEL ...

HOELANG DUURT DE VERDOVING ?

NOG MINSTENS TWEE UUR. ALLE TIJD OM HAAR NAAR HAAR GROEP TERUG TE BRENGEN.

WIJ WILLEN HELPEN... ZEG ONS WAT WE MOETEN DOEN !

EEN STROP LIGT ER NOOIT ALLEEN. JULLIE KUNNEN DE BEWAKERS VAN HET MOUNTAIN GORILLA PROJECT HELPEN OM DE REST OP TE SPOREN EN TE VERNIETIGEN.

NIEUWSGIERIG EN BEZORGD KOMEN DE ENORME DIEREN DICHTERBIJ .

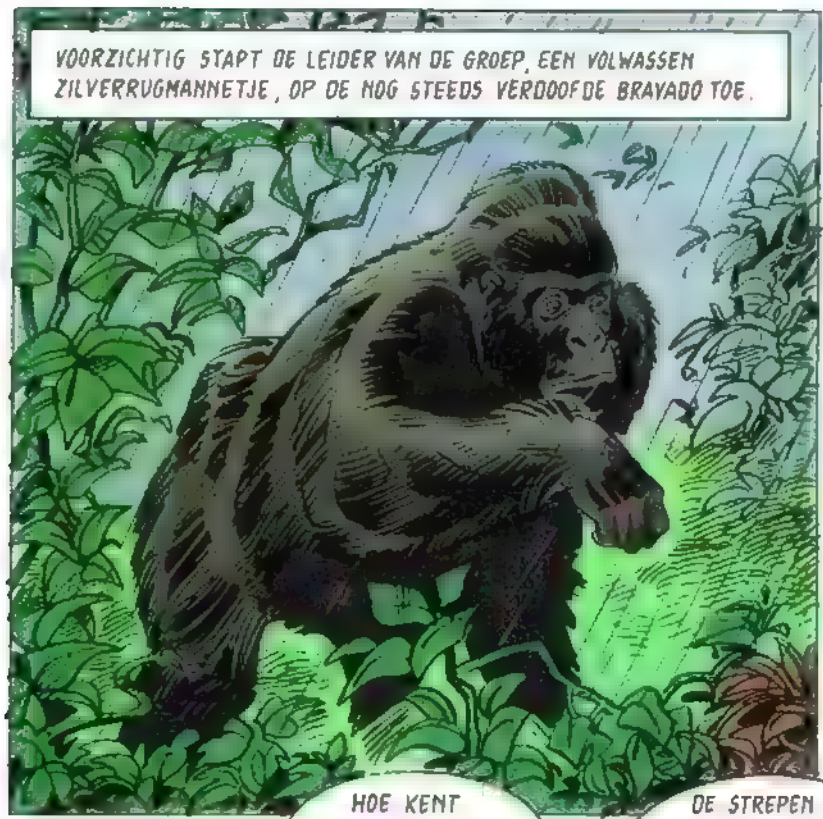
VOORZICHTIG STAPT DE LEIDER VAN DE GROEP, EEN VOLWASSEN ZILVERRUGMANNETJE, OP DE NOG STEEDS VERDOOFDE BRAVADO TOE.

MAAR ... BRAVADO HOORT BIJ DE GROEP VAN BEETHOVEN EN DAT DAAR IS UNCLE BERT !!

HOE KENT ZIJ AL DIE GORILLA'S UIT ELKAAR ?
DE STREPEN OP DE NEUS ZIJN EVEN KARAKTERISTIEK ALS BIJ ONS DE VINGERAFDRUKKEN GEEN TWEE LIJKEN OP ELKAAR .

NOG ONZEKER ZWAAIEND OP DE ARMEN EN BENEN RICHT BRAVADO ZICH OP..

.. EN VOLGT UNCLE BERT IN HET BAMBOEBOS.

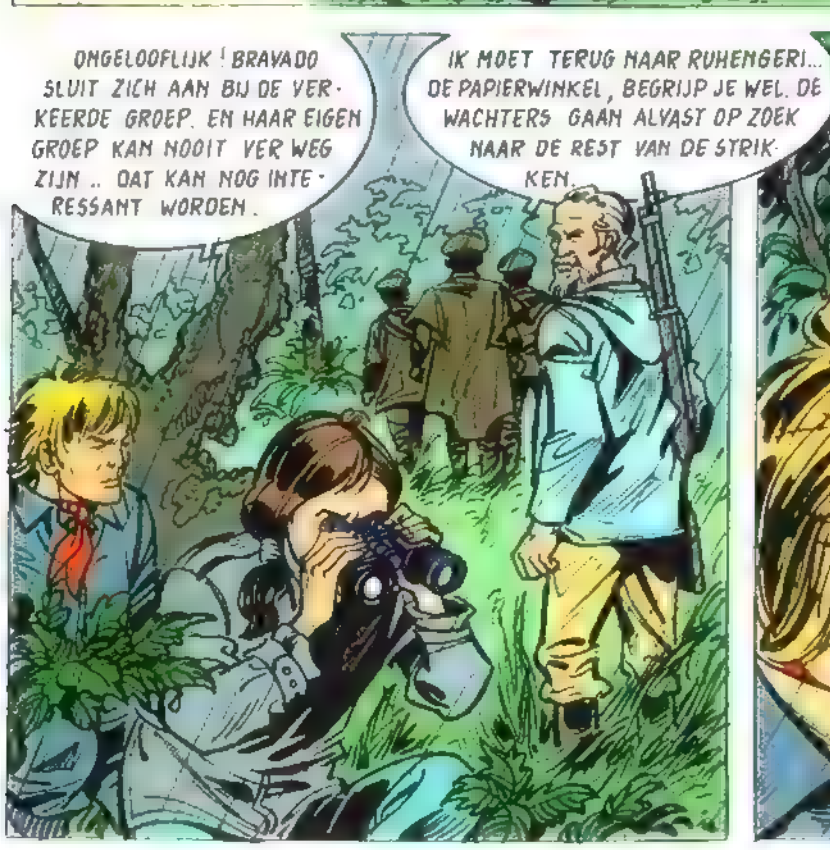
ONGELOOFLIJK ! BRAVADO SLUIT ZICH AAN BIJ DE VERKEERDE GROEP. EN HAAR EIGEN GROEP KAN NOOIT VER WEG ZIJN .. DAT KAN NOG INTERESSANT WORDEN .
IK MOET TERUG NAAR RUHENGERI... DE PAPIERWINKEL, BEGRIJP JE WEL. DE WACHTERS GAAN ALVAST OP ZOEK NAAR DE REST VAN DE STRIKKEN.

EN WIJ?!?
WE WETEN WAAR WE DE WACHTERS KUNNEN TREFFEN. DE ONTMOETING VAN DE TWEE GROEPEN WIL IK NIET MISSEN !!

DE HELE GROEP PAST ZIJN SNELHEID AAN DIE VAN DE GEWONDE BRAVADO AAN. LAAT IN DE MIDDAG BEREIKEN ZE EEN RAVIJN.

DAAR STOTEN ZE OP DE GROEP VAN BEETHOVEN!

METEEN BEGINT UNCLE BERT AAN EEN MACHTSVERTOON HET UITDAGENDE HOET-GEROEP GAAT STEEDS SNELLER EN KLINKT STEEDS LUIDER.
HOE-HOE-HO
ET

HOE-HOE-HOET!

BROMBLOMBLOM!

BEETHOVEN IS EEN MEER ERVAREN LEIDER EN LAAT ALLES RUSTIG OVER ZICH HEEN GAAN. KALM EET HIJ EEN HAPJE...

LANGZAAM STAPT BRAVADO OP HAAR GROEP TOE.

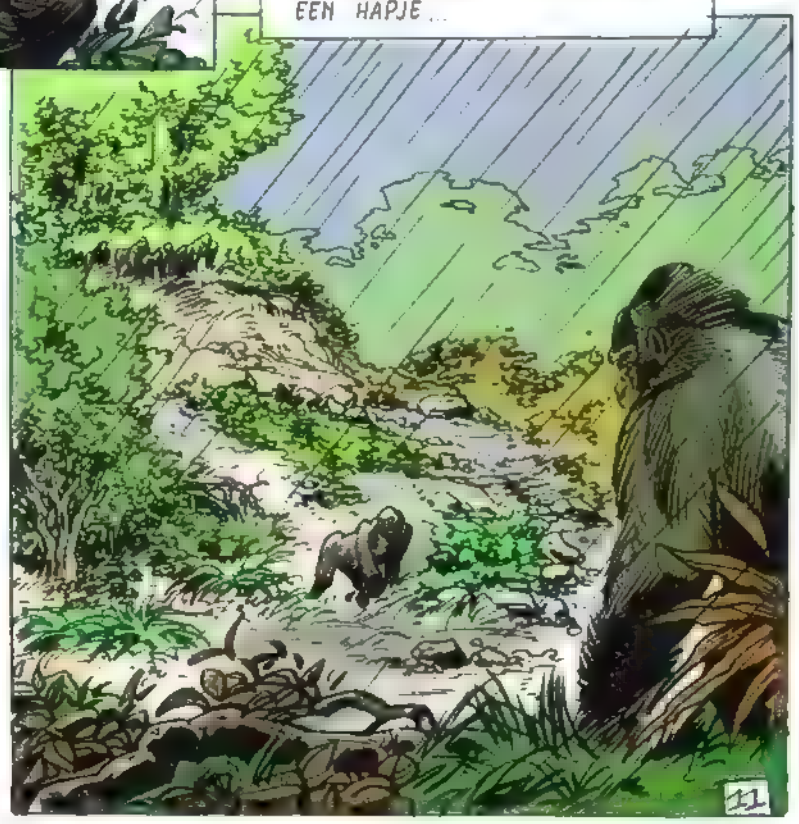

KIRR RRR NAOEM!

ONDER HET LISPELEN VAN TEVREDEN KIR- EN BOERGE-LUIDJES BEGINNEN DE VROUWTJES EN DE JONGEN-DADELIJK AAN HET SPEL.

..DAT ZO BELANGRIJK IS VOOR HUN SOCIAAL ROLLENPATROON.

OLALA ! UNCLE BERT GEEFT HET NOG NIET OP.

HET GEDRAG VAN HET CONCURRERENDE MANNETJE BEGINT BEETHOVEN NU ZWAAR OP DE ZENUWEN TE WERKEN.

HOE-HOE-HOET!

WRAAACH!

HOE-HOE

WRAAACH!

IN KORTE BEWOORDINGEN OVERBLUFT BEETHOVEN ZIJN RIVAAL ...

EEN UNIEK SCHOUWSPEL !! IK MOET DRINGEND MIJN NOTITIES UITSCHRIJVEN.

ONDERTUSSEN GAAN WIJ OP JACHT.

JA...OP STRIKKEJACHT !

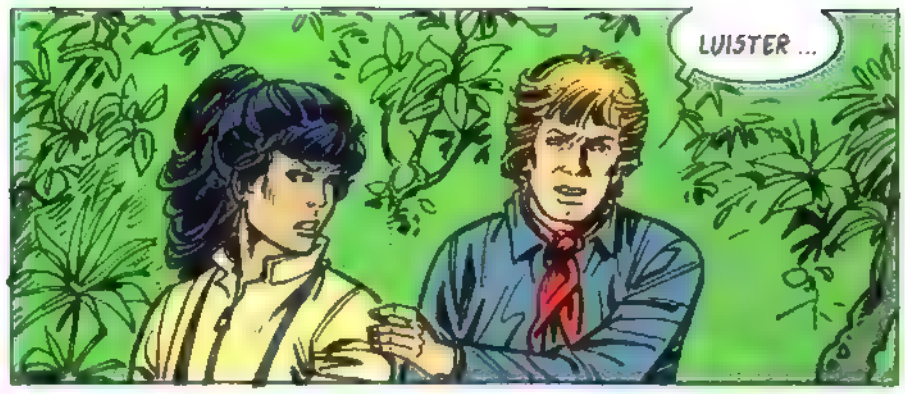

* LEDEN VAN DE BATWASTAM ZIJN TRADITIONEEL JAGERS. DE RUNDEREN WORDEN MEESTAL GE-HOED DOOR DE GROTERE WATOETSI. WATOETSI IS HET MEERVOUD VAN MOETOETSI.

AJASSES ! DIE KOMT TOCH NIET MET HIER ZIJN POOT OPHEFFEN, HOOP IK !!

HOU JE MOND!

OP EEN KORT GESCHREEUWD BEVEL NEMEN DE STROPERS HUN HONDEN BEET.

DAAR !

DE HONDEN VAN DE STROPERS DRAGEN METALEN BELLETJES. TERWIJL DE HONDEN HET WILD OPSPOREN, WORDEN DIE BELLETJES MET BLADEREN DICHTGESTOPT.

OM HET GEVONDEN WILD OP TE JAGEN, WORDEN DE BLAADJES VERWIJDERD ZODAT DE STROPERS HUN HONDEN OP HET GEHOOR KUNNEN VOLGEN.

ZE GAAN ACHTER DIE BOSBOK AAN !!

WAT KUNNEN WE DOEN ?

NIET VEEL, VREES IK ...

ENKELE HONDERDEN METERS VERDEROP VECHT EEN BOSBOK VOOR HAAR LEVEN. HAAR ENIGE WAPEN IS SNELHEID .

SCHICHTIG KIJKT HET DIER OM ZICH HEEN, SPEUREND NAAR EEN UITWEG.

PLOTSELING NEEMT HIJ EEN BESLISSING ...

WE ZITTEN BENEDEN DE WIND. HIJ HEEFT ONS NIET GEROKEN !!!

BREEK EEN PAAR TAKKEN AF ! SNEL !!!

RECHT ! NU !!

HET WILDE EN ONVERWACHTE ZWAAIEN VAN ANDY EN ANEKA BRENGT DE HONDEN IN PANIEK .

BIJ HET ZIEN VAN ANDY EN ANEKA KIEZEN DE STROPERS EIEREN VOOR HUN GELD EN ZETTEN HET OP EEN LOPEN .

LATER ...

WE HEBBEN OP JULLIE GEWACHT .

WAT EEN HOOP STRIKKEN ! STONDEN ER HIER ZOVEEL OP-GESTELD ?

NEE... WE ZIJN OP EEN IKIBOOGA GESTOTEN.
EEN WAT ?

BOEREN EN STROPERS VERBERGEN HUN MATERIALEN IN HANDIG GECAMOUFLEERDE HOLEN, MEESTAL ONDER EEN BOOM. KIJK...
HIHI .. IK KEN ER EEN PAAR DIE ZULLEN SCHRIKKEN ALS ZE TERUGKOMEN.

JULLIE HELPEN ONS OM ZE IN TE REKENEN ?
PROBEER ME MAAR EENS TEGEN TE HOUDEN ..

DAAR WEET IK WEL WAT OP. WACHT HIER OP MIJ. IK BEN VOOR HET DONKER TERUG .

IK MOET JULLIE WAARSCHUWEN DAT HET NIET ZO GEMAKKELIJK ZAL ZIJN. KIJK, VAN HUN EEN VAN HONDEN.

WAT BEDOELT JE VRIEND ?
NIET OP LETTEN. HET IS EEN FIDELE KNUL, MAAR SOMS WAT WAZIG ...

DIE AVOND LIGGEN DE WACHTERS VAN HET NATIONALE PARK EN ONZE VRIENDEN IN EEN HINDERLAAG .

NAAST ANDY LIGT ZIJN "GEHEIME WAPEN".

LATER DIE AVOND...
DAAR HEB JE ZE ! KOM MEE, WE PAKKEN ZE !
WACHT NOG EVEN... LAAT ZE EERST BIJ ELKAAR GAAN ZITTEN.
NIETSVERMOEDEND MAKEN DE STROPERS EEN KAMPVUUR.
DE HASJISJPIJPEN WORDEN AANGESTOKEN...
...EN AL SNEL DOEN DE MEEST HEROÏSCHE VERHALEN DE RONDE.
GRMMMM!
JULLIE STAAN ONDER ARREST WEGENS STROPEN IN HET NATIONAAL PARK.

DAN GAAT ALLES PLOTSELING ERG SNEL .

VAL AAN!

BESSY ! VAL AAN !!

AAAH !!

DE VERWARRING BIJ DE STROPERS IS ALGEMEEN. ZONDER VEEL MOEILIJKHEDEN KUNNEN ZE GEARRESTEERD WORDEN.

ROEP JULLIE HONDEN TERUG ! SNEL WAT, OF ...

BEDANKT, HOND.
WAT MOET ER NU MET DE STROPERS GEBEUREN ?

WE BRENGEN ZE NAAR DE SUBSTITUUT (*) IN RUHENGERI. DIE BESLIST VERDER.
(*) SUBSTITUUT : POLITIEOVERSTE.

ZIJN JULLIE VAN PLAN OM IN HET DONKER DOOR HET WOUD TE TREKKEN !
EVEN MAAR. VERDEROP STAAT EEN RONDAVEL. DAARBINNEN IS HET ALTIJD AANGENAMER DAN ONDER DE BLOTE HEMEL.

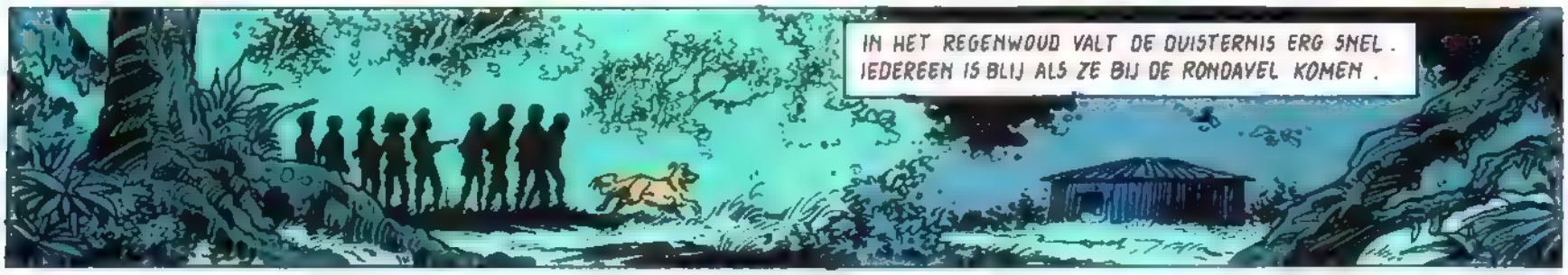
IN HET REGENWOUD VALT DE DUISTERNIS ERG SNEL. IEDEREEN IS BLIJ ALS ZE BIJ DE RONDAVEL KOMEN.

IK HEB HONGER ALS EEN PAARD !
EVEN GEDULD... EERST EEN VUUR MAKEN OM ALLES WARM TE MAKEN.

ZOETE WITTE AARDAPPELEN, BONEN IN ALLE KLEUREN EN MAÏS.
SM... SMAKELIJK!

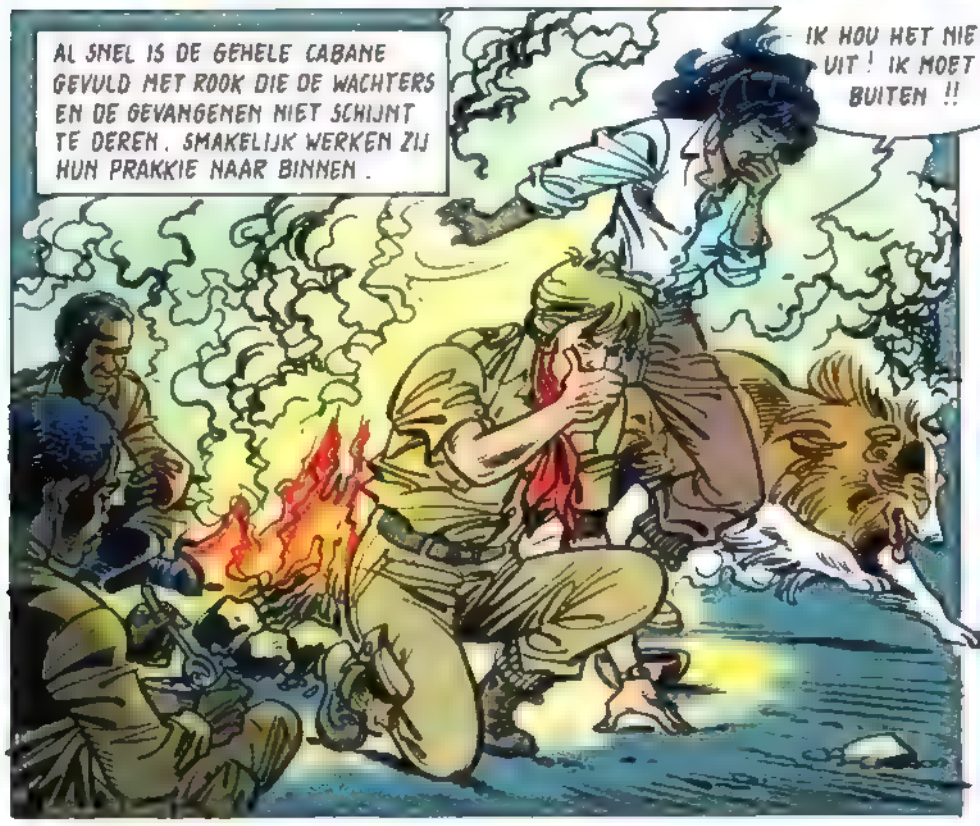
AL SNEL IS DE GEHELE CABANE GEVULD MET ROOK DIE DE WACHTERS EN DE GEVANGENEN NIET SCHIJNT TE DEREN. SMAKELIJK WERKEN ZIJ HUN PRAKKIE NAAR BINNEN.
IK HOU HET NIET UIT ! IK MOET NAAR BUITEN !!

MIJ KRIJGEN ZE DAT ROOKHOL NIET MEER IN !
EEN VAN DE WACHTERS HAD EEN TENTJE BIJ ZICH ...

MEISJELIEF, GEBRUIK AL JE VROUWELIJKE CHARMES OM DAT TE BEMACHTIGEN. ONZE NACHTRUST HANGT VOLLEDIG VAN JOU AF!

NACHTRUST ? IN EEN REGENWOUD WAAR VELE DIEREN PAS 'S NACHTS TOT LEVEN KOMEN ? TOE NOU ...

ANDY ... ER SLUIPT IEMAND ROND DE TENT !
NOG MEER STROPERS ?!?
OP MIJN TEKEN, BESSY ...

NU!

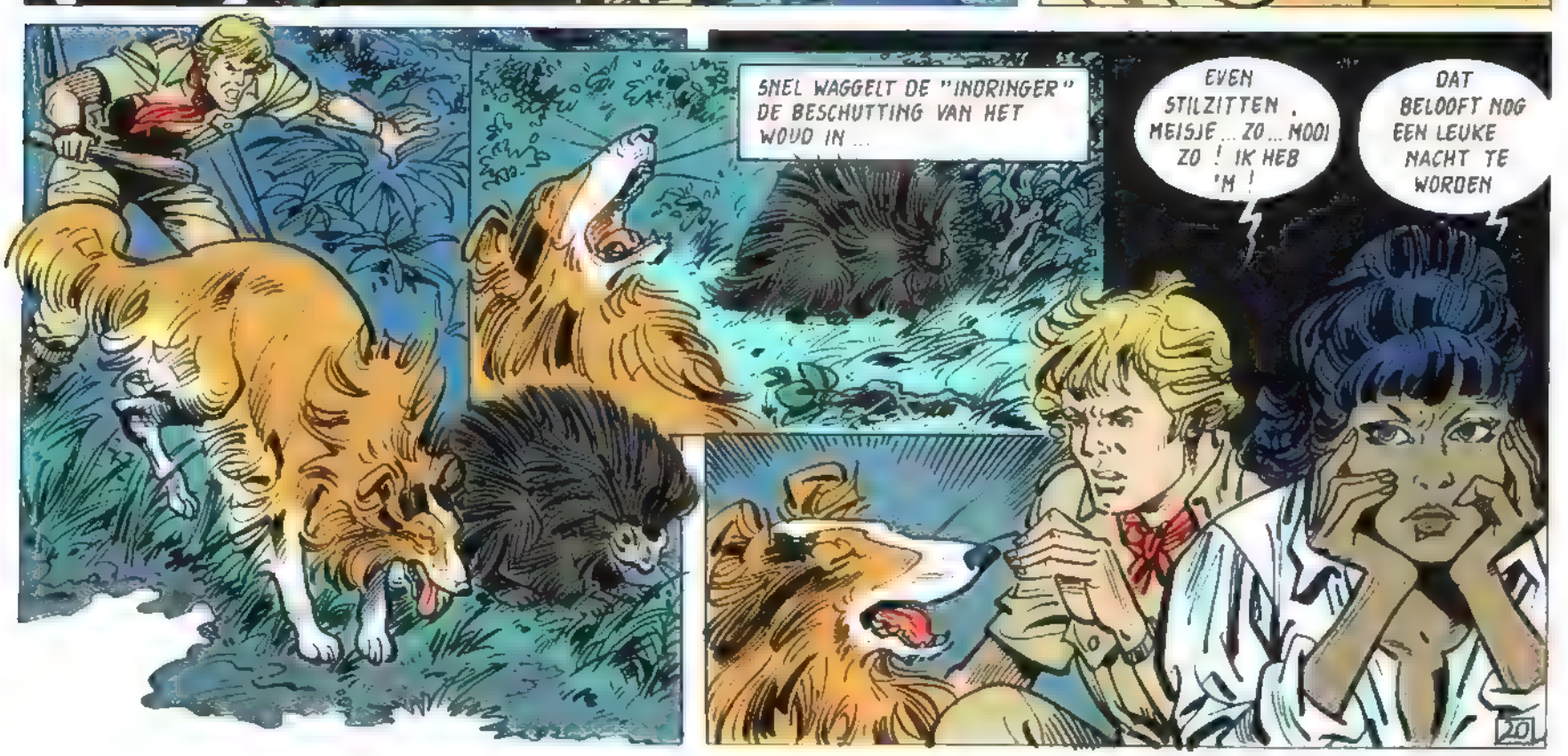
SNEL WAGGELT DE "INDRINGER" DE BESCHUTTING VAN HET WOUD IN ...
EVEN STILZITTEN, MEISJE ... ZO ... MOOI ZO ! IK HEB 'M !
DAT BELOOFT NOG EEN LEUKE NACHT TE WORDEN

INDERDAAD. HET TENTJE DAT PLOTSELING IN HUN LEEFGEBIED IS OPGEDOKEN PRIKKELT DE NIEUWSGIERIGHEID VAN DE VELE BEWONERS. HET KNORREN, GNUIVEN, SCHARRELEN, GROMMEN EN KRAS- SEN IS NIET VAN DE LUCHT.

OE

EOE

IK DENK DAT WE DE HELE DIERENTUIN NU WEL GEHAD HEBBEN. IK KAN NIEMAND INDENKEN DIE ONS NU NOG UIT ONZE SLAAP KAN HOUDEN.

NIET DAT HET NOG DE MOEITE LOOHT OM TE GAAN SLAPEN. HET WORDT ALWEER LICHT.

DE KLAP OP DE VUURPIJL MOEST NOG KOMEN.

ALLES TRILT! EEN AARD- BEVING!!

TJA, JE LEKKER SCHUREN TEGEN EEN TENT-PAAL IS VOOR ZO'N TEMBO WEER 'NS WAT ANDERS DAN DIE EEUWIGE BOMEN.

LATER ...

ZIEZO. NA EEN VERKWIKKENDE NACHTRUST GAAT HET STAPPEN EENS ZO GOED!

IK DOE DIE VENT WAT !

ALSOF JE DAAR DE KRACHT NOG VOOR HEBT ...

HAHAHA! JULLIE HEBBEN DUS KENNIS GEMAAKT MET HET SWINGENDE LEVEN IN HET NACHTWOUD. TREK HET JE NIET AAN. VANAF DE INGANG VAN HET PARK IN KINIGI KUNNEN WE VERDER MET DE LANDCRUISER.

ONDER EEN BROEIERIGE MIDDAGZON BEREIKT DE GROEP EINDELIJK RUHENGERI WAAR DE STROPERS AAN DE SUBSTITUUT UITGELEVERD WORDEN.

ANDY, ANEKA EN BESSY MAKEN VAN DE GELEGENHEID GEBRUIK OM HET DORP TE VERKENNEN.

MOET JE DIE KLEUREN ZIEN. ONGELOOFLIJK PRACHTIG ! EN DIE BEELDEN.

HMM. DE TOERISTENINDUSTRIE DRAAIT OP VOLLE TOEREN. MISSCHIEN IS HET ZO NOG HET BESTE. VOLGENS JEAN-PIERRE IS DAT DE ENIGE MANIER OM HET PARK IN STAND TE HOUDEN. RWANDA MOET ER WAT AAN VERDIENEN. OPGELET DE OUWE IS EEN TOVENAAR.

MOOI !

WAT ?!?

MOOI ! MOOI !!

HAHAHA ! HIJ SCHIJNT JE HAAR ZO MOOI TE VINDEN DAT HIJ ER BEST EEN STUKJE VAN WIL HEBBEN !

NOU, VOORUIT DAN MAAR ALS DAT HEM GELUKKIG KAN MAKEN.

GRRRMM

FOEI, BESSY ! AF !!

BLIJKBAAR DOLGELUKKIG MET ZIJN BUIT GAAT DE MAN WEG.

DE TIJD VLIEGT. DE LANDCRUISER MAAR KINIGI VERTREKT DADELIJK EN IK HEB GEEN ZIN OM HET HELE STUK TE VOET TE DOEN.

TERUG NAAR DIAN EN HAAR GORILLA'S !!

WAT MOEST JIJ MET DIE TWEE, MUNYARUKIKO ? HET ZIJN ONDERZOEKERS VAN HET WWF DIE DE NYIRA MACHABELLI * KOMEN HELPEN.

*LETTERLIJK: "DE VROUW DIE ZONDER MAN IN HET WOUD LEEFT", DE BUNAAM DIE DE INLANDERS DIAN FOSSEY GAVEN.

NOG MEER DIE STOKKEN IN DE WIELEN VAN MIJN HANDELTJE WILLEN STEKEN. ALSOF DE WACHTERS VAN HET MGP NOG NIET ERG GENOEG ZIJN.

NIET LANG MEER ...

MUNYARUKIKO, JIJ DUIVELSE UMUSHITSI *!!

* TOVENAAR.

EVEN LATER ALS DE WACHTERS KLAAR STAAN OM WEER NAAR HET PARK TE RIJDEN ...

WAT ZULLEN WE NOU WEER KRIJGEN ?

WAT IS DAAR AAN DE HAND ?

HET LIJKT WEL OF ZE ZICH OVER IETS KOMEN BEKLAGEN.

ER IS EEN GROEP GORILLA'S TOT VLAK BIJ DE KUDDE VAN DIE HERDERS AFGEZAKT. OM HUN EIGEN BESTWIL MOETEN WE ZE WEER DE BERG-FLANK OP-DRIJVEN.

WIJ HELPEN JE MANNEN WEL! TOT ZIENS!!

DOOR DE BEVOLKINGSEXPLOSIE RUKKEN LANDBOUW EN VEETEELT STEEDS HOGER DE FLANKEN VAN DE VULKANEN OP. NIET ZELDEN DRINGEN DE RUNDEREN DOOR TOT IN HET PARK ZELF ...

HOE WIL JE DAT PROBLEEM AANPAKKEN ?

WE SPELEN 'STROPERTJE'.

TOE MAAR, BESSY. NU MAG JE EENS LAWAAI MAKEN !!

EVEN LATER WORDT EEN WARE DRIJFJACHT GEORGANISEERD.

DE GORILLA'S HOUDEN DE PARKWACHTERS VOOR DE GEVREESDE STROPERS EN ZETTEN HET OP LOPEN, NAAR VEILIGER GEBIEDEN... HOGER DE BERG OP !

HET MOET NIET MAKKELIJK ZIJN DE HERDERS DUIDELIJK TE MAKEN DAT HET PARK ER MOET BLIJVEN.

WE HEBBEN ENKELE GOEDE ARGUMENTEN HET PARK IS EEN ENORME WATERVOORRAAD. ALS HET WOUD HELEMAAL OM GEHAKT WORDT, VERDWIJNT DIE OOK... EN DUS OOK DE MOGELIJKHEID VOOR VEETEELT EN LANDBOUW IN DE LAGERE GEBIEDEN

AUW !!

ANEKA !! WAT IS ER ?

HET GAAT ALWEER BETER. KOM, WE HEBBEN NOG EEN HELE TOCHT VOOR DE BOEG.

IK WEET HET NIET... WAARSCHIJNLIJK TE LANG IN DE ZON GELOPEN. MIJN HOOFD BARST ZOWAT !

DE PARKWACHTERS GAAN VERDER MET HUN PATROUILLES. ANDY, ANEKA EN BESSY GAAN TERUG NAAR HET KARISOKE STUDIECENTRUM OM VERSLAG UIT TE BRENGEN BIJ DIAN FOSSEY.

ANDY ! MOET JE ZIEN ! DIAN GAAT RECHT OP DIE ZILVERRUG AF !!

DAAR MOET IK FOTO'S VAN HEBBEN !! M'N TELELENS ...

SSST... GEEN GELUID, BESSY !

DOOR HAAR JARENLANGE OMGANG MET DE GORILLA'S HEBBEN DEZE SCHUCHTERE DIEREN HAAR LEREN VERTROUWEN .

ZE KRABT ZICH , EET HETZELFDE ALS DE TROTSE ZILVERRUG EN MAAKT GERUSTSTELLENDE BOERGELUIDJES. DIAN EN DIGIT ZIJN AL LANG BESTE MAATJES. DE TROTSE ZILVERRUG IS AL VELE JAREN DE FAVORIET VAN DIAN ...

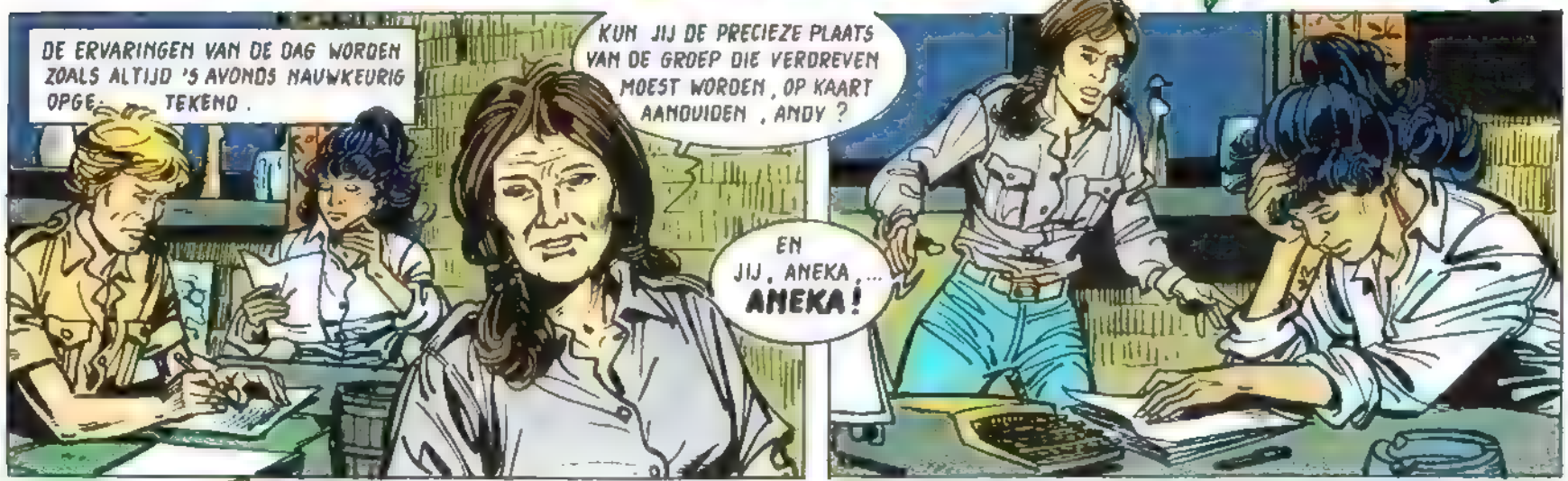

ANDY VERTELT VAN DE EIGENAARDIGE OUWE MAN DIE ABSOLUUT EEN STUKJE HAAR VAN ANEKA WILDE.

DE MARTELING MET HET HAAR! DE KLASSIEKE SUMU VAN EEN UMUSHITSI!

DE TOVENAAR HEEFT VAST EEN POPJE GEMAAKT DAT ANEKA MOET VOORSTELLEN. ALS HET HELEMAAL VOL HAAR GEKLEEFD IS, STERFT ZIJ.

MAAR... DAT IS TOCH ONZIN!!

JA, BEGIN MAAR TE LEUTEREN OVER IDIOOT INHEEMS BIJGELOOF. MAAR IK ZEG JE EÉN DING... ALS JE NIET SNEL DAT BEELDJE VINDT, KUN JE JE VRIENDIN WEL AFSCHRIJVEN!

IS... IS HET ZO ERNSTIG?

TERWIJL ANDY NAAR KINIGI SNELT, WERKEN ZIJN HERSENEN OP VOLLE TOEREN.

HET MOET IEMAND ZIJN DIE IETS TEGEN ONS HEEFT.

STROPERS!

HET KAN NIET ANDERS... ALS IK ME MAAR KAN HERINNEREN WELK HUIS DE UMUSHITSI BINNENGING!! IK MOET DE SUBSTITUUT ERBIJ HALEN!!

IN KINIGI KRIJGT ANDY DE BESCHIKKING OVER DE LANDCRUISER VAN HET PARK. TOCH IS HET AL NACHT ALS ANDY EINDELIJK DE STAD BEREIKT. DAAR WACHT HEM NOG EEN VERRASSING!

DE GEVANGENIS STAAT IN BRAND ! WAAR IS DE SUBSTITUUT ?

NOG BINNEN ! MAAR NIEMAND VAN ONS DURFT DOOR HET VUUR TE LO- PEN!

IK ZIE MAAR ÉÉN MOGELIJKHEID ! UIT DE WEG, IEDEREEN !! HIER BLIJVEN, BESSY !

SNEL MANOEUVREERT ANDY DE LANDCRUISER ACHTERUIT , EN DAN ...

HET KANTOOR LIGT LINKS IN HET GEBOUW .

CRAAASH!

MAZZEL !! DAAR LIGT HIJ !

BF 594

HIJ LEEFT NOG. MAAR... HIJ IS GEBONDEN! DIT IS EEN ZUIVERE POGING TOT MOORD!

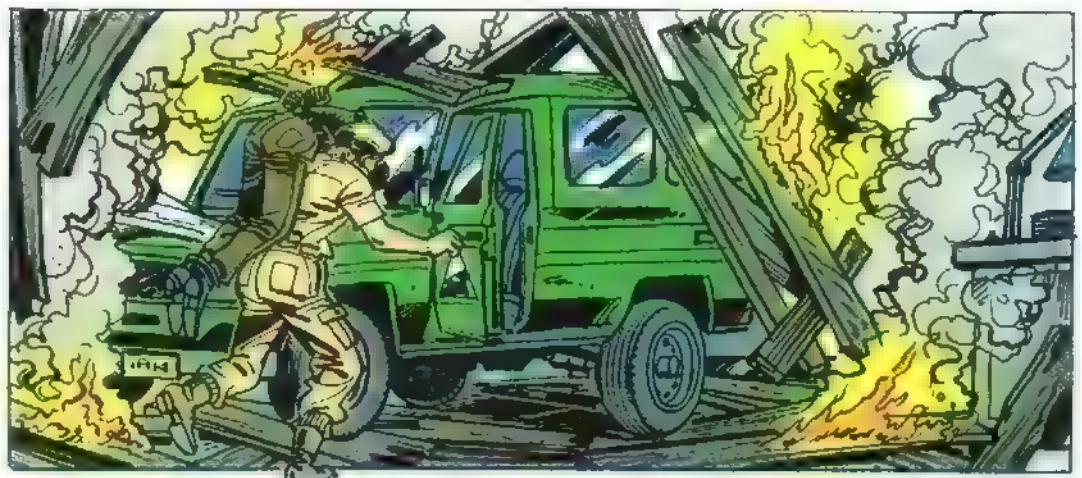

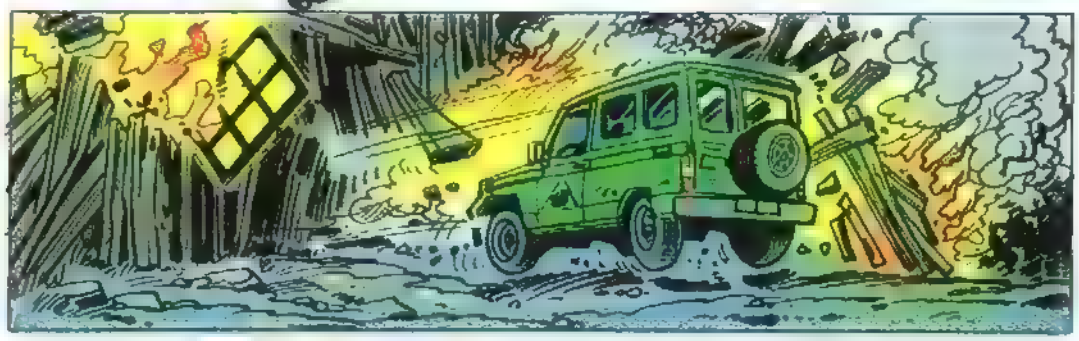

DAT WAS OP HET NIPPERTJE! ZONDER JOU WAS IK LEVEND VERBRAND.
DE SCHURKEN! WIE WAREN HET?

ONGETWIJFELD STROPERS DIE HUN COLLEGA'S KWAMEN BEVRIJDEN. ZE WAREN GEMASKERD, MAAR IK HEB ER EEN HERKEND AAN ZIJN STROMPELEN...

DE OUWE UMUSHITSI!!
WAT?!? VOOR DIE SCHOFT BEN IK HIERHEEN GEKOMEN!!

ANDY VERTELT OVER HET VERMOEDEN DAT ANEKA ONDER SUMU STAAT.
KOM MEE. DE UMUSHITSI SLAAPT IN HET HUIS VAN DELAGHIERI, EEN ITALIAANSE HANDELAAR, HIER NIET VER VANDAAN!

HIER HEB IK HEM ZIEN BINNENGAAN.
ER KLOPT IETS NIET MET DIE DELAGHIERI.

ZIJN HANDELTJE LOOPT NIET ERG HARD EN TOCH HOUDT HIJ ER EEN MEER DAN LUXUEUZE LEVENSSTIJL OP NA. WE VERDENKEN HEM ERVAN DAT HIJ EEN SCHAKEL IS IN DE WILDHANDEL, MAAR BEWIJZEN HEBBEN WE NIET.
WAT WIL JE DOEN?

VERDENKING VAN TOVENARIJ TEGEN BLANKEN IS GEEN KLEINIGHEID HIER. VOLDOENDE VOOR EEN HUISZOEKING.

MET EEN BEETJE GELUK VINDEN WE NOG MEER.

NIET OP SLOT. DELAGHIERI IS ERG GASTVRIJ...

... OF DIT IS EEN VAL !

DELAGHIERI ! DIT IS DE SUBSTITUUT ! LAAT JE ZIEN !

NIEMAND THUIS. DAT IS MIJ ZELFS NOG LIEVER.

WAT IS ER, BESSY ?

KOM KIJKEN !! NU **MOET** IK WEL AAN TOVERARIJ GELOVEN !!

DIT IS **ANEKA !!**

VOORZICHTIG HAALT ANDY DE HAREN VAN HET BE- TOVERDE POPJE AF.

AAH!
ER GEBEURT IETS... MAAKT DE UMUSHITSI ZIJN WERK AF, OF IS HET ANDY GELUKT?!!

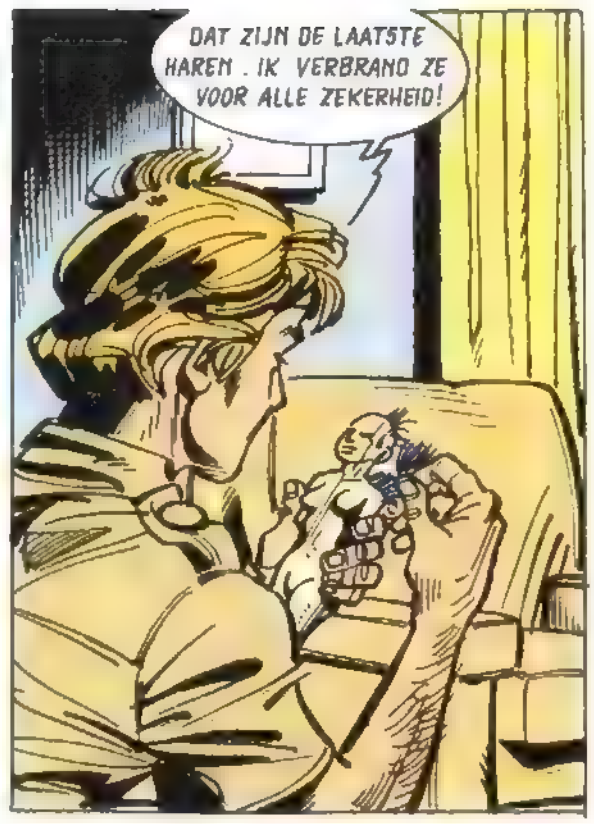
DAT ZIJN DE LAATSTE HAREN. IK VERBRAND ZE VOOR ALLE ZEKERHEID!

HET IS VOORBIJ! WAT EEN NACHTMERRIE!
JE VRIEND HEEFT JE GERED, ANEKA. ALLES IS IN ORDE NU.

NEE... IK HEB IN MIJN KOORTSDROOM VRESELIJKE BEELDEN GEZIEN. DIGIT! JE LIEVE DIGIT LAG DOOD IN HET WOUD!!

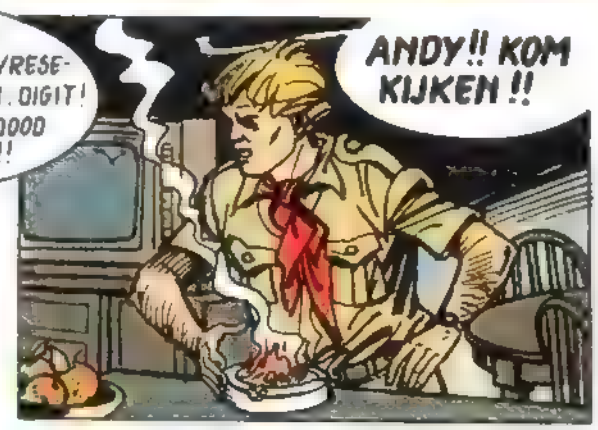
ANDY!! KOM KIJKEN!!

ONS VERMOEDEN WAS JUIST. HET ZIT HIER VOL SMOKKELWAAR!

HOELANG IS DIT AL BEZIG? EN NOG WEL VLAK ONDER MIJN NEUS!!

IK HAAL DE LANDCRUISER OM ALLES OP TE LADEN. KOM, BESSY.

ONDERTUSSEN AAN DE RAND VAN RUHENGERI.

DAAR GAAN ZE... EEN LAATSTE WAARSCHUWING AAN DAT MENS VAN KARISOKE !

BIJ HET AANBREKEN VAN DE DAG ZIJN ZE BIJ DE GORILLA'S !

IK HOOP DAT ZE DE BOODSCHAP BEGRIJPT .

HEE ! WAT BEZIELT JOU , OUWE GEK ?

KIJK ! BIJ HET HUIS !!

ALS WE ZE NIET TEGENHOUDEN, KON DIT WEL EENS HET EINDE VAN ONS HANDELTJE BETEKENEN !

ZELFS EEN BRAND KAN HET ENTHOUSIASME NIET DRUKKEN , MERK IK ?!?

DELAGHIERI !! DE LEIDER VAN DE STROPERS !

INDEROAAD... MAAR MET DIE WETENSCHAP LOPEN JULLIE NIET VER MEER. HIER EINDIGT DE REIS.

VAARWEL. DE GROETEN IN DE HEL. HAHAHA !

IK KAN ME TOCH NIET ALS EEN KONIJN LATEN AFSCHIETEN ?!?

PAW!

MET DE MOED DER WANHOOP GOOIT ANDY ZICH OP DE MAN .

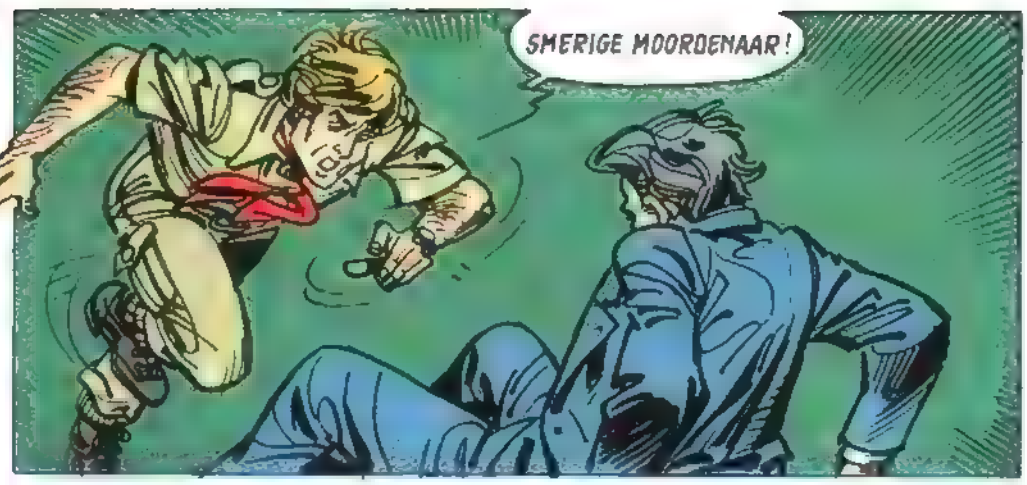
SMERIGE MOORDENAAR!

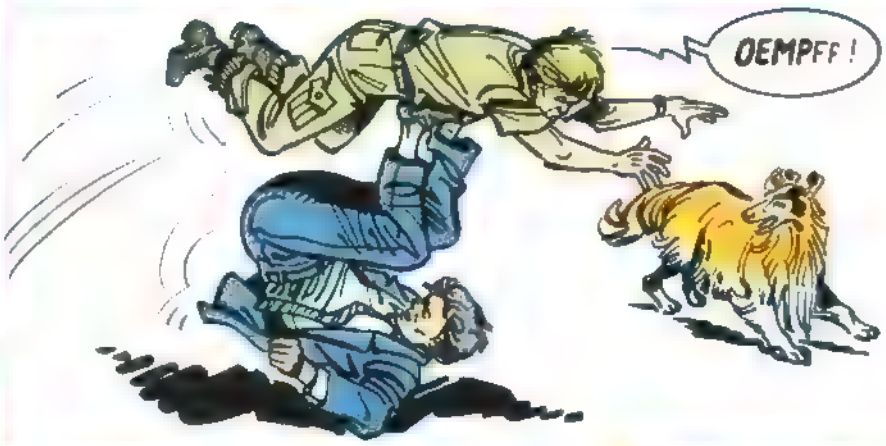
OEMPFF!

DIE KEREL IS ME TE STERK. BIJ EEN VOLGENDE AANVAL HEB IK MISSCHIEN NIET ZO VEEL GELUK!!

BESSY! PAK 'M!!

AAAGH!!

NEE! ROEP DIE HOND TERUG!!
VERGEET HET MAAR. JE BENT ERBIJ, DELAGHIER!

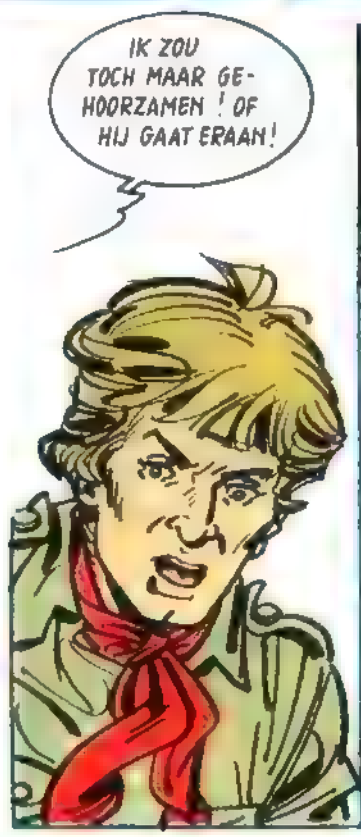
IK ZOU TOCH MAAR GEHOORZAMEN! OF HIJ GAAT ERAAN!

LAAT JE NIET OMPRATEN, ANDY! LET NIET OP MIJ!!

GEEF JE OVER OF DE SUBSTITUUT GAAT ERAAN.

OOK ALS IK TOE-GEEF, VERMOORDEN ZE ONS. DAT SOORT IS MEEDOGENLOOS! WAT MOET IK DOEN?

IN DE STILTE VAN DE NACHT IS DE SPANNING TE SNIJDEN.
HIJ DRAAIT ZICH OM. ZO'N KANS KRIJG IK NIET MEER !

DE SUBSTITUUT PROBEERT VAN HET EENE MOMENT ONOPLETTENDHEID GEBRUIK TE MAKEN OM ONDER DE SPEER DOOR TE DUIKEN ...

MAAR...

AYAAA!
NEE!!

SLECHTS EEN BLIKSEMACTIE VAN ANDY KAN HET ERGSTE VOORKOMEN !

IK MOET IETS PROBEREN !

KAiii!

BESSY IS DOOR DE HARDE SLAG TE VERSUFT OM TE KUNNEN REAGEREN.

BESSY!

HET SPIJT ME, ANDY. IK HEB ME LATEN VERRASSEN.

DIE KRIJGEN WE LATER WEL TE PAKKEN. EERST MOETEN WE VOOR JOU ZORGEN. TANDEN OP ELKAAR.

AH!

JE MOET RUSTEN.

NEE! DE PARKLEIDING MOET GEWAARSCHUWD WORDEN DAT DE STROPERS WEER OP VRIJE VOETEN ZIJN!

EVEN LATER...

WAT?!? ALS DE BLIKSEM MAAR KARISOKE! DIE DUIVELS ZIJN TOT ALLES IN STAAT!!

BIJ DAGERAAD WORDT KINIGI BEREIKT.

TWEE MAN DRAGEN HET GORILLAJONG NAAR HET STUDIECENTRUM, DE REST GAAT OP ZOEK NAAR DE STROPERS. ANDY, JIJ NEEMT ÉÉN PLOEG MEE, IK DE ANDERE !

MAAR DE VIRUNGABERGEN ZIJN UITGESTREKT EN DE STROPERS LATEN WEINIG OF GEEN SPOREN NA.

ONDERTUSSEN ENKELE KILOMETERS DAARVANDAAN ...

NAOEM!
NAOEM!

KRAK!

WROF!

PLOTSELING WORDT DE RUSTIGE MAALTIJD VAN DE GORILLA'S RUW VERSTOORD DOOR DE STROPERS.
YIAAF!

INSTINCTIEF DRIJFT UNCLE BERT, DE LEIDER VAN DE GROEP, DE VROUWEN EN JONGEN WEG VAN HET GEVAAR. DIGIT DAARENTEGEN RENT ALS SCHILDWACHT VAN DE GROEP DE STROPERS TEGEMOET. ZONDER OM TE KIJKEN PROBEREN DE GORILLA'S DE AFSTAND TUSSEN HEN EN DE BELAGERS ZO GROOT MOGELIJK TE MAKEN.

HOE-HOE-HOE-HOET!

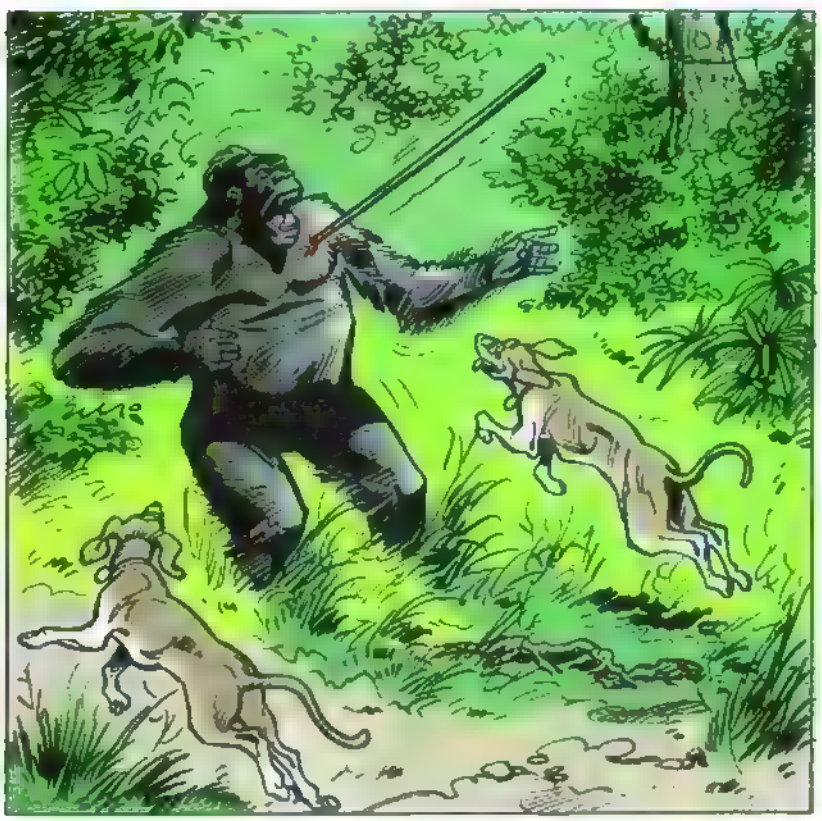

WRAAGH!

WRAAGH!

LUISTER ! DE NOODKREET VAN EEN GORILLA ! EROPAF !!
HAAST JE !!

TEGEN DE OVERMACHT MAAKT DIGIT GEEN ENKELE KANS. HIJ VERDEDIGT ZICH TOT HET UITERSTE. ALS SCHILDWACHT HOUDT HIJ ZO LANG MOGELIJK STAND OM DE REST VAN DE GROEP DE KANS TE GEVEN —— TE VLUCHTEN.

DAN KOMT HET EINDE.

WAAROM ?

WAAROM TOCH ?

ALS DE WACHTERS TER PLAATSE KOMEN, IS ER VAN DE STROPERS GEEN SPOOR MEER TE BEKENNEN.

O NEE ! WALGELIJK ! DIT IS NIET MENSELIJK MEER !!

EEN ZILVERRUG. HET HOOFD WERD AFGEHAKT ALS TROFEE.

WELKE SCHOFT WIL DAARVOOR BLOEDGELD NEERTELLEN ?

EVEN HOOPTEN WE DAT DIT SOORT PRAKTIJKEN VERLEDEN TIJD WAREN HET WAS OOK ZO LANG GELEDEN DAT ZO'N MISDAAD NOG GEBEURDE !

HET LIJK WORDT NAAR HET STUDIECENTRUM GEBRACHT. WOEDEND RENT DIAN FOSSEY HET WOUD IN. PAS DE VOLGENDE DAG KOMT ZE TERUG.

IK HEB GROEP 4 GEVONDEN... ER ONTBRAK INDERDAAD EEN ZILVERRUG.

DIGIT ... ZE HEBBEN MIJN LIEVE DIGIT VERMOORD !

ZIJN DE STROPERS BIJ TOEVAL OP DE GORILLA'S GESTOTEN OF WAS HET EEN BEWUSTE ACTIE OM DIAN FOSSEY AF TE SCHRIKKEN ? HET ANTWOORD IS TOT OP HEDEN NIET GEGEVEN.

DIGIT

SOMS VOEL IK ME ZO MOE... ALSOF IK TE OUD WORD VOOR DIT SOORT WERK .
HOU VOL ... ZONDER JOU WAS ER NU MISSCHIEN GEEN BERGGORILLA MEER OVER .

LATEN WE ONS RICHTEN OP DE TOEKOMST. DIT JONG KUNNEN WE MISSCHIEN NOG REDDEN.

HET IS VRESELIJK ONDERVOED, MAAR MET VEEL GEDULD KUNNEN WE HET MISSCHIEN DOOR EEN GROEP LATEN AAN-VAARDEN ...

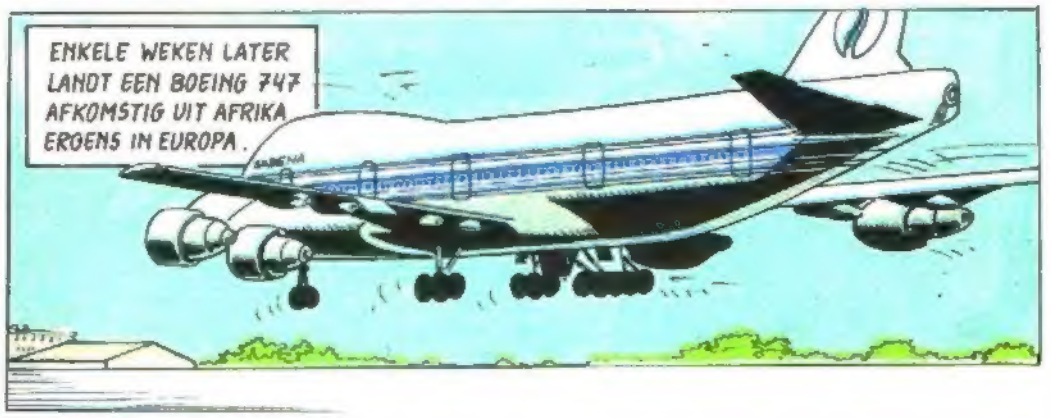
ENKELE WEKEN LATER LANDT EEN BOEING 747 AFKOMSTIG UIT AFRIKA ERGENS IN EUROPA .

BEHALVE PASSAGIERS IS ER OOK NU WEER HEEL WAT VRACHT AAN BOORD .

IS DE CONTROLE OP WAT ER VERVOERD WORDT, GROOT GENOEG ? SOMS NIET .

DIGIT
LETTERING: ANITA SCHAUWVLIEGHE

S.O.S. Gorilla

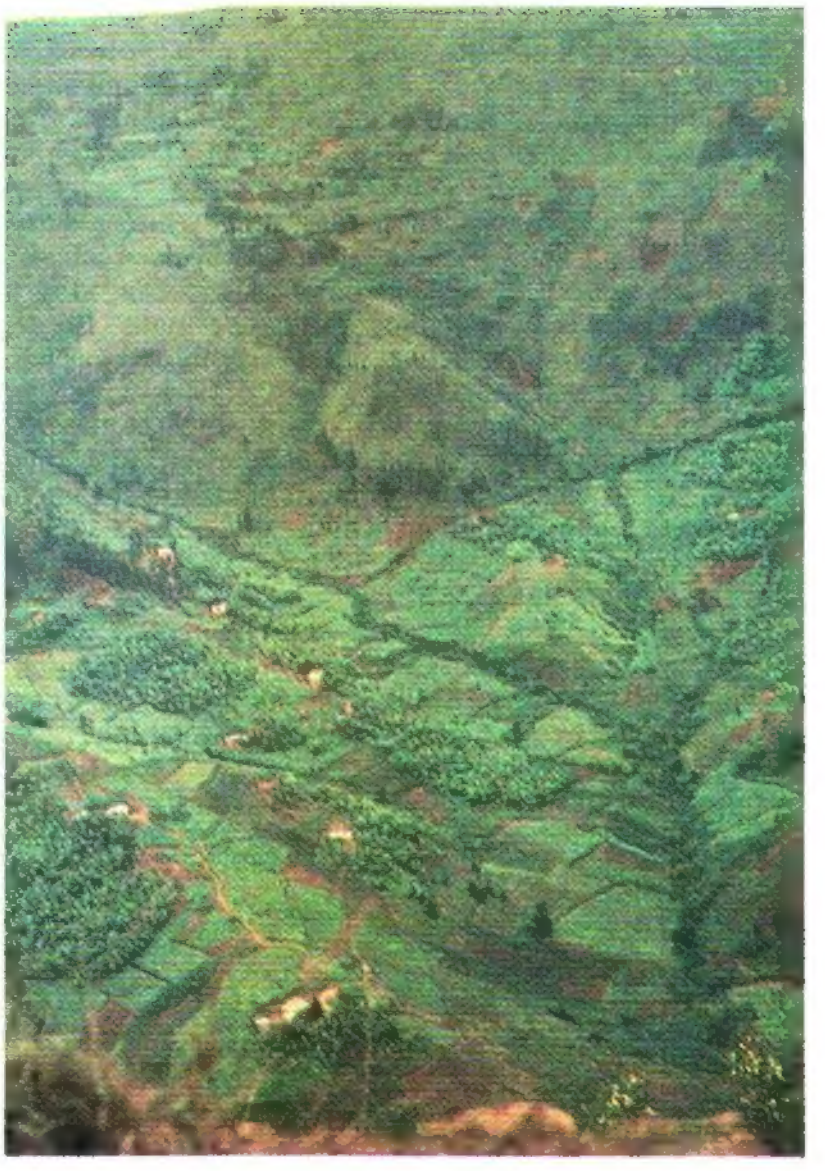

Berggorilla's (Gorilla gorilla beringei) komen alleen voor op de 6 uitgedoofde vulkanen van het Virungagebergte. Dit beschermde gebied is ongeveer 40 kilometer lang en varieert in breedte van 10 tot 20 kilometer. Twee derde ervan ligt in Zaïre in het Virunga Nationaal Park, en ongeveer 12.000 ha in Roeanda in het Natinaal Vulkanenpark. Het kleine overblijvende gedeelte van het woongebied van de berggorilla's ligt in het noordoosten van Oeganda en wordt het Kigezi Gorillareservaat genoemd.
De tweehonderdvijftigtal berggorilla's die nog overblijven, leven op een hoogte van 2300 tot 3200 meter.
Ze leven er in betrekkelijk stabiele groepen, waarvan de samenstelling kan veranderen door geboorte of dood en een enkele maal door de overgang van leden van de ene groep naar de andere. De grootte van een groep varieert van 2 tot 20 dieren, maar het gemiddelde is een tiental individuen.
Een typische groep bestaat uit een zilverrug, dat is een geslachtsrijp mannetje dat ouder is dan 15 jaar en de onbetwistbare leider van de groep is, verder uit een nog niet volwassen mannetje, een aantal geslachtsrijpe wijfjes en uiteindelijk een paar onvolwassen dieren. De band in zo'n familie is zeer sterk. De jongen verlaten de groep meestal wanneer ze geslachtsrijp zijn. Gorilla's zijn dagdieren en bouwen iedere avond een ander nest uit niet-eetbare planten, omdat voedselplanten als distels, brandnetels en selderie hiervoor ongeschikt zijn. De nesten zijn sterke, degelijke constructies die soms lijken op ovale badkuipen en gemaakt zijn van stevige planten.

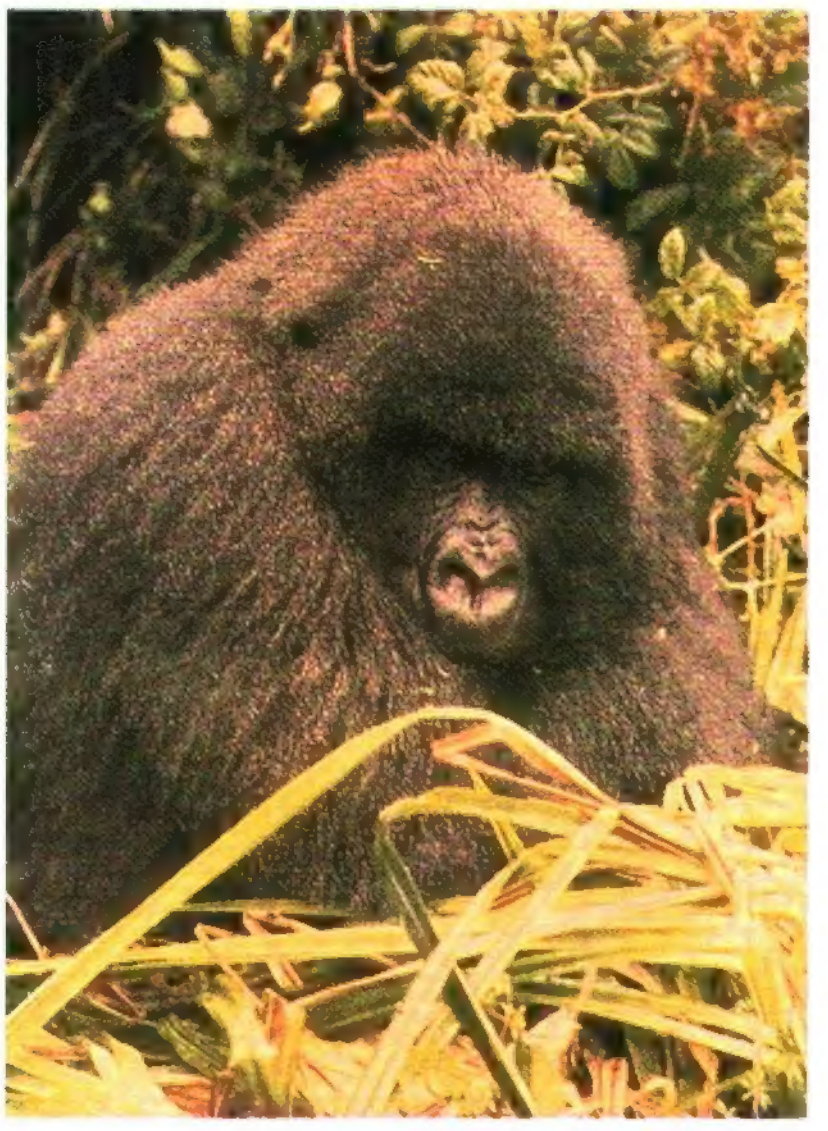

Ze worden zowel in bomen als op de grond gebouwd, maar gezien het enorme gewicht van een volwassen gorilla (een zilverrug weegt ongeveer 700 kg) vindt men ze gewoonlijk op de grond. Gedurende de regentijd zijn holle boomstammen een geliefde plek en de nesten bestaan dan meestal uit mos en losse aarde. Een jong slaapt in het bed van zijn moeder, tot deze weer een baby krijgt, 2 tot 4 jaar later. Zolang duurt het vóór een jong in staat is zelf voedsel te zoeken. Een zwangerschap duurt bij een gorilla iets minder lang dan bij de mens. Bij de geboorte weegt een jong slechts ongeveer 2 kilo, maar het ontwikkelt zich zeer snel.
Gorilla's brengen ongeveer 40% van hun dag door met rusten, 30% met het zoeken naar voedsel en 30% met trekken. Hun menu bestaat vooral uit bladeren, scheuten en stengels, maar ook uit vruchten, mest, aarde, bast, wortels, larven en slakken. Per dag leggen ze vaak niet meer dan 1000 meter af.
De belangrijkste bedreiging van de berggorilla's is dat hun woongebied voortdurende kleiner wordt. Aan het Park der Vulkanen werd sinds 1969 meer dan 10.000 ha ontnomen om pyrethrum – een plant waarvan men insecticide maakt – te kweken.
De ontbossing voor landbouw en veeteelt dringt steeds hoger door. De gorilla's worden verstoord en de plantengroei wordt vernietigd. Ze worden hierdoor hogerop gedreven, waar het vochtiger en kouder is.
Een andere bedreiging wordt gevormd door de stroperij. Vroeger vooral, werden gorillaschedels, hun huiden en handen (onder de vorm van asbakken!) aan toeristen verkocht, hoewel de berggorilla volledig beschermd is en alle handel in levende dieren of in produkten afkomstig van gorilla's verboden is.
Gorilla's zijn ook vaak onrechtstreeks het slachtoffer van stroperij. In de Virunga's vormen 2 antilopensoorten de voornaamste buit van de stropers, nl. de bosbok en de duiker. Gorilla's die in antilopenvallen terechtkomen, zijn meestal wel in staat deze te vernielen en te ontsnappen. Ze blijven echter met de strik, die vaak uit ijzerdraad bestaat, zitten en worden dan stilaan zwakker. Uiteindelijk worden ze ziek, verdwijnen ze uit de groep en sterven.
In 1979 startte het Wereld Natuur Fonds met het project "S.O.S. Gorilla".
Dit project heeft een dubbel doel: de gorilla beschermen en de plaatselijke bevolking opvoeden tot natuurbescherming. Berggorilla's worden met uitsterven bedreigd. Het is daarom van het grootste belang dat hun woongebied beschermd wordt.

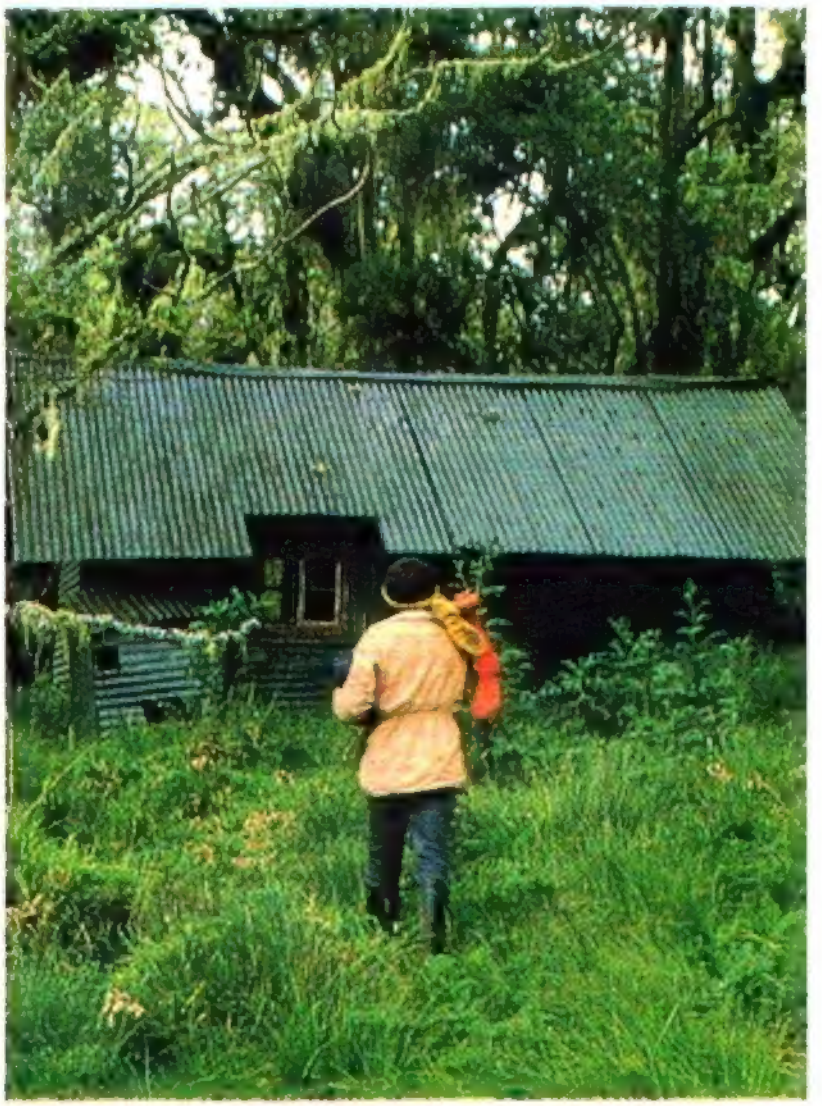

THE
WORLD
WILDLIFE
FUND

Onze welgemeende dank gaat uit naar dhr. J.P. von der Becke, Conseiller "Office Rwandais Tourisme et Parcs Nationaux" – Chef Projet "Gorilles de Montagne", voor zijn sympathieke medewerking aan dit verhaal. Zijn kennis over de berggorilla's was een grote hulp bij het schrijven ervan.
Verder danken we ook de heer Willy Schuyesmans voor zijn inbreng. Als journalist heeft hij de streek bezocht en maakte hij het allerlaatste interview met Dian Fossey. Enkele dagen later werd ze vermoord. De twee foto's op deze pagina zijn door hem gemaakt. De andere foto's werden door het WWF-België afgestaan.

DRUKKERIJ TENGROOTENHUYSEN NV
KLAPROOSSTRAAT 51 2610 WILRIJK

NIEUW.

Andy en Bessy in hun nieuwe rol van 'natuurkommando'.

Samen met Aneka reizen ze de hele wereld rond om te trachten de bedreigde natuur van de ondergang te redden. Dat deze zoektochten bijna altijd uitmonden in spannende avonturen zal iedere lezer vanaf de eerste pagina ontdekken.

Het Wereld Natuur Fonds (WWF: World Wildlife Fund) werkt mee aan de scenario's. Iedere verkochte Bessy betekent een financiële bijdrage tot de talrijke projekten van het Wereld Natuur Fonds.

1. DE RUBBERJAGERS
2. HET VERBODEN EILAND
3. DE NACHT VAN DE SCHILDPAD
4. DIGIT

ISBN 90 02 15355 4 D/1986/0034/24 01/09/1986